

شیوع گرایش افراد متاهل به روابط فرا زناشویی در جوامع ایرانی: مطالعه مروری

سارا ابوفاضلی^۱

^۱ کارشناسی ارشد رشته روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور تهران واحد پاکدشت، تهران، ایران

چکیده

خانواده نقش مهمی در همبستگی اجتماعی دارد و هر نوع تحول در روابط زوجین آن را متاثر می سازد. یکی از تحولاتی که بنیان خانواده را سست و ناپایدار می سازد، ارتباط فرا زناشویی همسران است. ارتباط نامتعارف به معنای عدم پابندی به تعهد ازدواج بوده و با توجه به این که بنیان خانواده و در نتیجه ارکان جامعه را با مخاطره مواجه می کند؛ واکاوی آن اهمیت دارد. بر همین اساس پژوهش حاضر با هدف بررسی شیوع گرایش افراد متاهل به روابط فرا زناشویی در جوامع ایرانی انجام گرفت. از آنجا که تاکنون مطالعات متنوعی در نقاط مختلف کشور انجام شده است، بررسی دقیق موضوع و جمع بندی نهایی در این زمینه ضروری به نظر می رسد. روش پژوهش حاضر مروری از نوع کتابخانه ای است. مطالب گردآوری شده برگرفته از سایت های پژوهشی مختلف فارسی و لاتین همچون اس آی دی، ساینس دایرکت، اسکوپوس، مگیران، گوگل اسکالر، پورتال علوم انسانی و پایان نامه های دانشگاهی می باشد. کلیدواژه های این پژوهش جهت جست و جو عبارت بودند از: روابط فرازناشویی، تعریف خیانت زناشویی، فرسودگی شغلی در پیدایش خیانت عاطفی، مسائل محیطی در پیدایش خیانت. نتایج مطالعات مختلف نشان دادند عوامل اجتماعی (فرصت های خیانت، گروه های دوستی و شرایط محیطی)، عوامل روانشناختی (نوع شخصیت افراد، سبک های دلبستگی و نوع طرحواره عشق)، عوامل فرهنگی (تغییر ارزش ها و باورها، نوع تربیت دینی)، عوامل خانوادگی (ازدواج نامناسب، اختلافات خانوادگی و نوع پیشینه خانوادگی)، عوامل فردی (نارضایتی جنسی و نارضایتی عاطفی)، عوامل اقتصادی (پایگاه اقتصادی فرد، مشکلات مالی) و عوامل رسانه ای (تضعیف ارزش های ایرانی، تولید نیازهای جدید توسط رسانه ها) نقش بسزایی در نگرش زوجین به روابط فرازناشویی دارد.

واژه های کلیدی: ازدواج، خیانت، روابط فرازناشویی، بی وفایی عاطفی، شکست عاطفی

۱. مقدمه

خانواده همواره در طول تاریخ در اندیشه بشری، جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده و مسائل مربوط به آن، دغدغه اندیشمندان بسیاری بوده است. به عقیده این اندیشمندان جامعه سالم از خانواده سالم تشکیل شده است و هنگامی که کانون خانواده دربرگیرنده محیط سالم و سازنده و روابط گرم و تعامل بین فردی صمیمی باشد، می‌تواند موجب رشد و پیشرفت اعضای خانواده شود. خانواده سالم، افراد سالم را تحویل اجتماع می‌دهد اما خانواده ناسالم موجب بروز مسائل فراوانی در سطح جامعه می‌شود و اگر سعی در بهبود و پیشرفت خانواده نشود، مشکلات اجتماعی روزبه‌روز بیشتر خواهد شد (بهنیا اصل، ۱۳۹۶). مهمترین کارکرد خانواده، ایجاد امنیت و آرامش روحی و روانی برای اعضای خانواده است و لذا می‌توان گفت خانواده یک عامل محافظتی در مقابل انواع سختی‌ها و خطرات است و در هر شرایطی حامی و پشتیبان و پناهگاهی امن برای اعضای خود است؛ اما با این وجود، خانواده نیز مانند سایر نهادهای اجتماعی، از آسیب‌های مختلف، مصون نیست و ممکن است در طول دوره‌ی حیات خود با مشکلات و سختی‌های مختلفی مواجه شود (حسینی و چاری، ۱۳۹۲). زمانی که خانواده دچار آسیب شود، عامل بسیاری از آسیب‌های روانی و حتی جسمی به افراد و فروپاشی خانواده خواهد بود و درنهایت، جامعه نیز از آسیب‌های زیانبار آن مصون نخواهد بود؛ چراکه جامعه از خانواده تشکیل یافته و سرنوشت جامعه با سرنوشت خانواده در پیوند است. اگر خانواده به‌عنوان قطعه‌ای از جورچین جامعه سازمان یابد و اگر خانواده به‌عنوان کانون تربیت نیروهای جامعه، درست عمل کند، بی‌تردید در سامان دادن جامعه و موفقیت آن تأثیر فوق‌العاده‌ای خواهد داشت. این امور نشان می‌دهند که خانواده یکی از مهمترین و اساسی‌ترین مسائل زندگی است که باید نسبت به آن حساس بود و حتی‌الامکان آسیب‌های آن را شناسایی کرد و از آنها جلوگیری کرد (سلامت قمصری، ۱۳۹۹). برای موفقیت یک ازدواج، تعهد نسبت به همسر و نسبت به نهاد ازدواج مهم است. تعهد، جاذبه و تفاهم، سه رکن اساسی ازدواج‌های موفق است. تعهد زناشویی، قویترین و پایدارترین عامل پیش‌بینی‌کننده کیفیت و ثبات زناشویی است (لمبرت و دولاهیت، ۲۰۰۸).

یکی از عواملی که سلامت خانواده و زوجها را به چالش می‌کشد، تحت عنوان کلی روابط فرازناشویی^۱ است. روابط فرازناشویی، تجربه‌ای گیج‌کننده و دردناک و یکی از دلایل عمده طلاق و از هم پاشیدن نظام خانواده است (چوی و لی، ۲۰۲۱). روابط فرازناشویی، عبور فرد از مرز رابطه زناشویی با برقراری صمیمیت فیزیکی یا عاطفی فرد با فردی خارج از حیطه زناشویی است. روابط فرازناشویی شامل برقراری ارتباط جنسی فرد متأهل با جنس مخالف، خارج از چارچوب خانواده (غیر از همسر) است. روابط فرازناشویی را می‌توان نقض تعهد رابطه دو نفره دانست که باعث شکل‌گیری درجاتی از صمیمیت عاطفی و فیزیکی با فردی خارج از نظام خانواده می‌شود. به دلیل تابو بودن این مسئله، پیشینه و بررسی روشنی درباره این موضوع وجود ندارد (غلامیان و هشیاری، ۱۴۰۲). خیانت به عنوان رفتار جنسی یا عاطفی خارج از رابطه اولیه یا نقض اعتماد یا عهد ازدواج تعریف شده است (دستنوا و همکاران، ۲۰۱۹). علم جامعه‌شناسی، طیف وسیعی از عامل‌ها را در افزایش احتمال خیانت در خانواده‌ها موثر می‌داند. نوع ازدواج (اعم از سنتی، دانشجویی، همکاری و دوستی خیابانی)، سطح تحصیلات زن و شوهر، منطقه و محل سکونت، میزان اعتقاد مذهبی، شرایط مالی، اشتغال زنان، از بین رفتن هیجان در زندگی زناشویی و ظهور رسانه‌های نو و شبکه‌های اجتماعی نمونه‌هایی از این عوامل به حساب می‌آیند. وجود خیانت زناشویی منجر به تعارضات عمیق، جدایی، طلاق و آسیب‌های روانی و اجتماعی دیگر می‌شود (فای و میمز، ۲۰۱۹). به دلیل تأثیرات منفی مختلف خیانت و زیر پا گذاشتن هنجارهای زناشویی، اکثر افراد خیانت را غیرقابل قبول می‌دانند. با این حال، لاول^۲ (۲۰۱۳) بیان می‌کند که فشار از سوی فرهنگ به زنان و زوجها برای تحمل خیانت به عنوان یک اتفاق رایج برای حفظ ازدواج وجود دارد. با توجه به مطالب گفته شده پژوهش حاضر با هدف « شیوع گرایش افراد متأهل به روابط فرا زناشویی در جوامع ایرانی » انجام گرفت.

^۱Lambert & Dulahite^۲Extramartial relationships^۳Choy & Li^۴DeSteno^۵Fye & Mims^۶Lavelle

۲. مبانی نظری

۱-۲. خیانت زناشویی

سیستم خانواده در زمره مهمترین سیستم های اجتماعی است که بر اساس ازدواج بین دو جنس مخالف شکل می گیرد. حفظ و تداوم خانواده از اهمیت زیادی برخوردار است. خانواده به عنوان واحد اجتماعی، کانون رشد و تکامل، التیام و شفا دهندگی، تغییر و تحول آسیب ها و عوارض است که همبستر شکوفایی و همبستر فروپاشی روابط میان اعضایش است (شعاع کاظمی، ۱۳۹۶). در خانواده سالم همسران نسبت به یکدیگر تعهد دارند. هر یک از اعضا علاوه بر کنترل احساسات و امیال خویش، توانایی پرورش قوای درونی خود را دارند. ارتباط خوب و توانایی برقراری ارتباط مؤثر یکی از نشانه های مهم خانواده سالم است (آلکسو پولوس و همکاران، ۲۰۱۹). چیزی که کشش متقابل شدیدی بین زن و مرد جوان به وجود آورد عشق رمانتیک است، اما نکته ای وجود دارد این است که عشق رمانتیک در بیشتر مواقع از عمر چندانی برخوردار نیست و زمانی که شور اولیه آن از بین برود می توان انتظار داشت که رابطه زناشویی که بر اساس چنین عشقی استوار گردیده است، متزلزل شده و از هم بپاشد (تورلیوک و اسکوتارو، ۲۰۱۴). خیانت زناشویی یک بی وفایی فیزیکی یا احساسی در یک شراکت است و اغلب منجر به آسیب های عاطفی عمیق می شود. شقای خیانت زناشویی مستلزم آن است که هر دو شریک با نگاهی صادقانه به آنچه منجر به خیانت شده است بپردازند و با بخش هایی از رابطه که رضایت بخش نبوده مقابله کنند. زمانی که هر دو طرف متعهد به ترمیم رابطه باشند، اعتماد و صمیمیت می تواند بازسازی شود. به عبارتی خیانت زناشویی پدیده ای است که اغلب به خاطر برطرف شدن نیازهای عاطفی یا جنسی فرد از طریق روابط خارج از حیطه زناشویی به وقوع می پیوندد. وقتی نیازهای فرد توسط فردی از جنس مخالف برطرف می شود، آنقدر در فرد احساس رضایت و خشنودی ایجاد می کند که او خطر داشتن روابط پنهانی با آن شخص را به جان می خرد. درست در همان لحظه ای که مرد و زنی احساس کنند عاشق یکدیگر شده اند و این عشق را ابراز کنند، بی وفایی شکل گرفته است. اغلب بی وفایی ها با دوستی شروع می شود و با عمیق تر شدن دوستی، آنها برای رفع نیازهای یکدیگر تلاش می کنند. مهمترین نیازهای عاطفی، آنهایی هستند که در صورت ارضا شدن موجب شادترین و رضایت بخش ترین احساس در ما می شوند و پیامد رفع این نیاز، خلق عشق است. وقتی آن نیازهای خاص برطرف شوند، فرد عاشق شخصی می شود که آن نیازها را برطرف کرده است؛ اما نیازهای ارضا نشده تأثیری قدرتمند دارند. آنقدر قدرتمند که اشخاص تمایل پیدا کنند همسر، فرزندان، شغل و باورهایشان را فدا کنند تا نیازهای عاطفیشان برطرف شود (کریمی، ۱۳۹۵).

۲-۲. انواع خیانت های زناشویی

در منابع علمی موجود، بی وفایی و خیانت های زناشویی دسته بندی شده است. به طور کلی، می توان انواع خیانت های زناشویی را بر روی یک طیف در نظر گرفت، طیفی که یکسر آن بی وفایی های عاطفی قرار دارد و سر دیگر آن خیانت های جنسی. این دیدگاه، بی وفایی و خیانت را به سه دسته همراه با طبقه بندی های فرعی تقسیم می کند که عبارت اند از:

الف) خیانت های عاطفی: در این نوع بی وفایی عاطفی، یکی از زوجین به دلایل مختلف، مشکلات یا مسائل عاطفی فرد و خانواده را بیش از آنکه با همسرش مطرح کند، با فرد دیگری خارج از خانواده اش در میان می گذارد و از او حمایت عاطفی می جوید. درواقع فرد غریب های تکیه گاه عاطفی همسر پیمان شکن و بی وفا می شود. بی وفایی های عاطفی اشکال فرعی مختلفی دارد که از این قرارند: ارتباط از طریق اینترنت، ارتباط در محیط های کار یا ارتباطات تلفنی.

ب) خیانت های جنسی: خیانت جنسی به معنی روابط جنسی مرد یا زنی دارای همسر با جنس مخالف است که غریبه است. این خیانت در همه فرهنگ ها و تمام اعصار امری ناپسندیده تلقی شده است. شکل های فرعی تر خیانت جنسی عبارت اند از: ارتباط جنسی با زنان خیابانی، ارتباط جنسی با هم جنسان، ارتباط جنسی مختلف با افرادی غیر از همسر، کسب لذت از آن ارتباط ها.

^۱Turliuc, Scutaru

ج) خیانت‌های مرکب: خیانت‌های مرکب شکل ترکیبی بی‌وفایی‌های عاطفی و خیانت‌های جنسی است. همانگونه که پیشتر از این گفته شد اگر دو نوع خیانت دیگر را دو سر طیف بی‌وفایی و خیانت در نظر بگیریم، می‌توان خیانت ترکیبی را در این دیدگاه حد وسط منظور کرد و از همینجا شاید بتوان نتیجه گرفت که این نوع خیانت احتمالاً فراوان‌تر از دیگر اشکال آن است. مسیر پیموده شده در این نوع خیانت را می‌توان به شکل روشن‌تر از انواع خیانت ردیابی کرد. به این ترتیب که فرد خیانت‌کار یا در آغاز درگیر مسائل عاطفی شده و د رنهایت به مسائل جنسی کشیده می‌شود، یا ابتدا صرفاً درگیر امور جنسی می‌شود و سپس در ارتباطش جنبه‌های عاطفی پدیدار می‌شود (شعاع کاظمی و مؤمنی جاوید، ۱۳۹۳).

۲-۳. پیامدهای خیانت زناشویی

خیانت زناشویی از جمله عوامل مهمی است که سبب آسیب های فراوان به خانواده و پایان دادن به زندگی مشترک خواهد بود. ر اکثر موارد، خیانت از هوسرانی و شهوترانی سرچشمه می گیرد. البته گاهی مواقع منشا خیانت را می توان ناشی از ابراز نارضایتی، لجبازی، فقر و ... در نظر گرفت. اما در هر صورت، چون فرد با این عمل خود از خطوط قرمز الهی عبور می کند، مسلماً سرچشمه اصلی این امر را باید ضعف ایمان و اعتقادات فرد دانست. پژوهش‌ها نشان داده‌اند واکنش فرد نسبت به خیانت همسر، شبیه علائم استرس پس از سانحه همچون علائم شوک، سردرگمی، خشم، افسردگی، آسیب دیدن عزت نفس و کاهش اعتماد به نفس در مسائل شخصی و جنسی است. همچنین نتایج پژوهش‌های دیگری حاکی از آن است که پس از افشاء خیانت همسر، خانواده‌ها با مسائلی نظیر بحران زناشویی، تضعیف عملکردی در نقش‌های والدینی و مشکلات شغلی روبه‌رو می‌شوند. از دیگر پیامدهای خیانت همسر میتوان به مسائلی نظیر ضرب و شتم، قتل همسر و اقدام به خودکشی اشاره کرد (استیغانو و اوا، ۲۰۰۸). پاسخ شناختی مهم دیگری که موقع کشف رابطه فرا زناشویی ابراز می‌شود، تغییر در باورهای فرد نسبت به همسر و رابطه با او است. شخص نمی‌تواند بیش از این به همسرش اعتماد داشته باشد و در رابطه با او احساس امنیت کند. هرچند وقوع روابط فرا زناشویی، از مطالعه‌ای به مطالعه دیگر متفاوت است، اما یک جنبه از این روابط، پایدار میماند، تأثیری که به وسیله خیانت به وجود می‌آید، می‌تواند به‌طور چشمگیری روابط را ویران سازد. گذشته از تأثیر خیانت بر روی هر دو زوج (مانند احساس گناه، بی‌وفایی، از بین رفتن اعتماد، از دست دادن هویت و خشم)، اثرات روانی دیگری از قبیل استرس، تحلیل رفتن و بی‌قراری مزمن نیز دارد (نواپی و همکاران، ۱۳۹۴).

۴. روش

مطالعه مروری حاضر با بررسی منابع و اسناد موجود درباره « شیوع گرایش افراد متاهل به روابط فرا زناشویی در جوامع ایرانی» انجام گرفت. در این مطالعه مروری از منابع و اسناد مختلفی همچون مقاله‌های لاتین و فارسی مربوط به مطالعات کیفی و کمی نمایه شده در پایگاه‌های اطلاعاتی همانند اس‌آی‌دی، مگیران، اسکوپوس، ساینس دایرکت، گوگل اسکالر و پایان نامه های دانشگاهی استفاده شده است. در جستجوی مقالات، کلمات کلیدی به کار رفته شامل این کلید واژه‌ها بودند: روابط فرا زناشویی، تعریف خیانت زناشویی، فرسودگی شغلی در پیدایش خیانت عاطفی، مسائل محیطی در پیدایش خیانت. معادل انگلیسی آنها عبارت بودند از:

Extramarital relationships, definition of marital infidelity, job burnout in the origin of emotional infidelity, environmental issues in the origin of infidelity.

۵. یافته‌ها

در بخش یافته‌های پژوهش مقالات مرتبط با خیانت زناشویی و عوامل موثر بر پیدایش آن در جدول زیر آورده شده است. لازم به ذکر است این جدول مطالعات داخلی و خارجی مرتبط با موضوع پژوهش را در بر می‌گیرد.

^۱Stefano, Oala

۱. خروجی مطالعات داخلی و خارجی مرتبط با روابط فرازنشویی

محقق	سال	نوع مطالعه	یافته ها
غلامیان و هشیاری	۱۴۰۲	همبستگی	نتایج پژوهش نشان داد که بین روابط فرازنشویی با روابط ابژه، مرزهای زوجینی و احساس تنهایی در زنان متأهل رابطه معنادار وجود دارد. براین اساس، روابط فرازنشویی در زنان متأهل را می توان براساس روابط ابژه و مرزهای زوجینی با نقش میانجی گری احساس تنهایی پیش بینی نمود. همچنین احساس تنهایی می تواند در رابطه فرازنشویی، روابط ابژه و مرزهای زوجینی، نقش میانجی ایفا نماید.
سرابی و همکاران	۱۴۰۱	نظریه زمینه ای	برآورده نشدن نیازهای جنسی و عاطفی، فقر و مشکلات اقتصادی، به همراه اعتیاد از اصلی ترین علل خیانت از دیدگاه زنان و مردان به شمار میرفت. از پیامدهای روابط فرازنشویی میتوان به مشکلات بی فردی بین زوج ها، کاهش عملکرد شخصی، انزوای اجتماعی، اختلال استرس پس از سانحه، افسردگی، اضطراب، خودکشی و قتل اشاره کرد.
نیک بخش و همکاران	۱۴۰۱	کیفی	تایج این پژوهش نشان داد که عوامل فردی، نگرشی، ازدواج نامناسب، تعاملی / ارتباطی و عوامل محیطی در شروع رابطه نامتعارف زوجین موثر بوده است.
اردکانی	۱۴۰۰	کیفی	نتایج نشان داد که عوامل بسترساز روابط فرازنشویی در سه بعد قابل شناسایی هستند. در بعد خانواده و فرهنگ دو مضمون اصلی بدست آمد که شامل خانواده و سبک فرزند پروری و طرحواره های جنسیتی- فرهنگی بود. همچنین در بعد مسائل درون فردی نیز سه مضمون اصلی شامل عزت نفس، احساس حقارت و انسجام شخصیت و رفتار بدست آمد و در بعد مسائل بین

فردی نیز مضامین اصلی شامل چالش های رابطه و معیارهای زیبا شناسی بود. عوامل بسترساز روابط فرازناشویی از نظر زنان تحت تاثیر مسائل فرهنگی، تربیتی، و طرح واره هایی است که در طول سال های ابتدایی توسط آن ها تجربه می شود. نتایج همچنین نشان داد که روابط فرازناشویی سازه ای چندوجهی است که نمی توان در بعد سبب شناسی آن را تنها به عوامل روان شناختی مرتبط دانست و برای شناخت عوامل بسترساز آن با توجه به تنوع فرهنگی در جامعه ایران باید این متغیرها نیز مورد توجه قرار گیرد.

کنعانی و علیجانی	۱۴۰۰	کیفی	یافته ها نشان دادند که روابط فرازناشویی به عنوان امری تعاملی بین فرد و جامعه در دو بستر فردی و اجتماعی بروز می یابند. بسترهای اجتماعی برخی ریشه در ارزش های سنتی مانند پدرسالاری دارند و برخی در ریشه در افول ارزش های سنتی. ارزش های فردی، ویژگی های شخصیتی و احساس ناامنی در روابط در شرایط مداخله گری رسانه ای به گسترش روابط چندگانه عاطفی و تجربیات فرازناشویی منجر شده است. در چنین شرایطی جاذبه های محیطی و افول ارزش ها از یک سو در ترکیب با مفهوم سازی نو از عشق از سوی دیگر مکانیسم روابط فرازناشویی را قابل تبیین و تفسیر می نماید.
اسچرین، دیپال نیز و واگنر	۲۰۱۸	کیفی	تعهد زناشویی، کیفیت روابط میان زوجین مانند عدم تعارض و مهارت های ارتباطی را اصل مهم در خیانت نکردن بین زوجین مطرح کرده اند.
غفوریان نوروزی و همکاران	۱۳۹۷	تحلیل کیفی	پس از استخراج مفاهیم از مصاحبه ها، محتوای به دست آمده در چهار گروه طبقه فردی، خانوادگی، اجتماعی و

مذهبی تنظیم شد. هر یک از این طبقات به منزله یک عامل تأثیرگذار بر روابط فرا زناشویی شرکت کنندگان قرار گرفت. بررسی نتایج نشان داد عوامل مرتبط با چهار گروه طبقه بندی شده از عوامل قابل تبیین است.

فینیچام و می	۲۰۱۷	کیفی	یکی از دلایل خیانت در روابط رمانتیک را کیفیت روابط پایین نام می برند.
--------------	------	------	---

محمود	۲۰۱۳	همبستگی	کیفیت زناشویی بر وفاداری و رضایت زناشویی در مردان و زنان متأهل مؤثر است.
-------	------	---------	--

۶. نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف «شیوع گرایش افراد متأهل به روابط فرا زناشویی در جوامع ایرانی» انجام گرفت. نتایج مطالعات انجام شده نشان دادند عوامل اجتماعی (فرصت های خیانت، گروه های دوستی و شرایط محیطی)، عوامل روانشناختی (نوع شخصیت افراد، سبک های دلبستگی و نوع طرحواره عشق)، عوامل فرهنگی (تغییر ارزش ها و باورها، نوع تربیت دینی)، عوامل خانوادگی (ازدواج نامناسب، اختلافات خانوادگی و نوع پیشینه خانوادگی)، عوامل فردی (نارضایتی جنسی و نارضایتی عاطفی)، عوامل اقتصادی (پایگاه اقتصادی فرد، مشکلات مالی) و عوامل رسانه ای (تضعیف ارزش های ایرانی، تولید نیازهای جدید توسط رسانه ها) نقش بسزایی در نگرش زوجین به روابط فرا زناشویی دارد. همچنین برآورده نشدن نیازهای جنسی و عاطفی، فقر و مشکلات اقتصادی، به همراه اعتیاد از اصلی ترین علل خیانت از دیدگاه زنان و مردان به شمار می رفت. خیانت نقض توافق قبلی بین شرکا در مورد انحصار جنسی و/یا عاطفی آنهاست. آنچه هر فرد خیانت می داند ممکن است متفاوت باشد (به عنوان مثال، یکی از طرفین ممکن است تماشای پورنوگرافی یا دیدن سایر محرک های وابسته به عشق شهوانی را به عنوان خیانت در نظر بگیرد، یا یکی از طرفین ممکن است خیانت را فقط جنسی بداند در حالی که دیگری معتقد است یک رابطه عاطفی به همان اندازه تخلف محسوب می شود). علل خیانت زناشویی متنوع و پیچیده است. فقدان رضایت رابطه یا جنسی یکی از عوامل برجسته است. برقراری روابط شامل تعامل متقابل محبت و اعتبار، و همچنین ارتباط صادقانه است. اگر این ویژگی ها و سایر ویژگی ها مانند ایمنی، ثبات رابطه، و صمیمیت عاطفی/فیزیکی کاهش یابد، ممکن است رابطه مستعد خیانت شود.

در تفسیر یافته ها می توان گفت اگر کیفیت روابط زناشویی در سطح مطلوب باشد و زوجین احساس کنند که می توانند برای ارضای نیازهای خود بر یکدیگر تکیه کنند و از رابطه با یکدیگر لذت ببرند، موجب تقویت ارتباط جسمی و روحی آنها می شود. زمانی که نیاز صمیمیت و ارزشمند بودن بین زن و شوهر ارضا شود، احساس نیاز به یکدیگر پیدا می کنند و زوجین در جریان ارتباط خود و به هنگام بروز مشکلات، حامی یکدیگر می شوند زوج ها همواره سعی می کنند یک رابطه سالم و بدون ناراحتی داشته باشند، اغلب به دلیل نداشتن مهارت های لازم، یک رابطه خالی از صمیمیت را تجربه می کنند. اگر کیفیت روابط زناشویی در جریان ارتباط زوجین افت پیدا کند، انرژی عشق به آزدگی و خشم تبدیل می شود و میتواند باعث شکل گیری خیانت زناشویی نزد آنان شود. برای داشتنی رابطه سالم، داشتن روابط زناشویی باکیفیت از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. وقتی هیجانات مثبت و محبت بین همسران ابراز شود به صمیمیت می انجامد و هنگامیکه صمیمیت در رابطه وجود دارد، رابطه تقویت می گردد؛ اما زمانی که ارتباط به صورت تدافعی، سرد و بدون احساس باشد، رابطه تضعیف می شود و احتمال خیانت زناشویی بیشتر می شود (برهانی زاده و همکاران، ۱۳۹۶).

منابع

- غلامیان، پروانه و هوشیاری، جعفر. (۱۴۰۲). پیش‌بینی روابط فرازناشویی براساس روابط ابژه و مرزهای زوجینی با میانجی‌گری احساس تنهایی در زنان متأهل. پژوهشنامه اسلامی زنان و خانواده.
- شعاع کاظمی، مهرانگیز. (۱۳۹۶). خشونت خانوادگی، دلزدگی زناشویی و احساس ارزشمندی در زنان عادی و مراجعه کننده دادگاه خانواده شهر تهران. مطالعات زن و خانواده، ۵(۱)، ۳۵-۵۲.
- نوایی، جعفر؛ محمدی آریا، علیرضا. (۱۳۹۴). بررسی ارتباط طرحواره‌های اولیه ناسازگار با توجیه روابط فرا زناشویی در میان افراد متأهل. نشریه روان پرستاری، ۳(۴)، ۱۹-۲۷.
- کریمی، بنت الهدا. (۱۳۹۵). تبیین مدل معادله ساختاری بر اساس باورهای مذهبی سبک های حل تعارض و تعهد زناشویی با نگرش به خیانت زناشویی. پایان نامه کارشناسی ارشد. گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان.
- حسینی، فریده سادات؛ حسین چاری، مسعود. (۱۳۹۲). بررسی شواهد مرتبط با روایی و پایایی مقیاس تاب آوری خانواده. فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده، ۳(۲)، ۱۸۱-۲۰۸.
- بهنیا اصل، فرزانه. (۱۳۹۶). پیش بینی بهزیستی روانشناختی بر اساس کیفیت روابط زناشویی و تاب آوری در خانواده‌های ساکن شهرستان گچساران. پایان نامه کارشناسی ارشد. گروه مشاوره. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.
- سلامت قمصری، سمانه. (۱۳۹۹). نقش طرحواره های ناسازگار اولیه، تمایز یافتگی و کیفیت روابط زناشویی در پیش بینی نگرش به خیانت زناشویی پرستاران. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه خوارزمی.
- DeSteno, D., Duong, F., Lim, D., & Kates, S. (2019). The grateful don't cheat: Gratitude as a fount of virtue. *Psychological science*, 30(7), 979-988
- Fye, M. A., & Mims, G. A. (2019). Preventing infidelity: A theory of protective factors. *The Family Journal*, 27(1), 22-30.
- Lavelle, S. (2013). *Tolerance for Infidelity: Exploring the Factors that Determine a Person's Likelihood of Staying in a Relationship Where Infidelity as Occurred* (Doctoral dissertation, Adelphi University, The Institute of Advanced Psychological Studies).
- Choy, B. K. C., & Li, N. P. (2021). Factors that promote or predict infidelity; *Encyclopedia of Sexuality and Gender*. Singapore: Springer
- Lambert, N. M., & Dollahite, D. C. (2008). The threefold cord marital commitment in religious couples. *Journal of Family Issues*, 29(5), 592- 614.
- Stefano, J.D., Oala, M. (2008). Extramarital affairs: Basic considerations and essential tasks in clinical work. *Journal of Counseling and Therapy for Couples and Families*. 16(1), 13- ۱۹.
- Alexopoulos, G., Timmermans, McNallie, E. (2019). Swiping more, committing less: Unraveling the links among dating app use, dating app success, and intention to commit infidelity. *Computers in Human Behavior*, 102, 172- 180.
- Turliuc, M., Scutaru, E.L. (2014). Construction and Validation of Emotional Responses to Sexual Infidelity Scale – ERSIS. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 159, 473 – ۴۷۹.

Prevalence of the tendency of married people to have extramarital relationships in Iranian societies: a review study

Sara Aboufazeli^۱

Abstract

The family plays an important role in social solidarity and any kind of change in the couple's relationship affects it. One of the changes that make the foundation of the family weak and unstable is the extramarital relationship of spouses. Unconventional relationship means not adhering to the commitment of marriage, and considering that it endangers the foundation of the family and, as a result, the pillars of the society; It is important to analyze it. Based on this, the present study was conducted with the aim of investigating the prevalence of married people's tendency to extramarital relationships in Iranian societies. Since various studies have been carried out in different parts of the country, a detailed examination of the subject and a final summary in this field seems necessary. The present research method is a library-type review. The collected materials are taken from various Persian and Latin research sites such as SID, Science Direct, Scopus, Mogiran, Google Scholar, Humanities Portal and university theses. The search keywords of this research were: extramarital relationships, definition of marital infidelity, job burnout in the emergence of emotional infidelity, environmental issues in the emergence of infidelity. The results of various studies showed social factors (chances of betrayal, friendship groups and environmental conditions), psychological factors (personality type of people, attachment styles and love schema type), cultural factors (change in values and beliefs, type of religious upbringing), family factors (marriage inappropriateness, family differences and type of family background), individual factors (sexual dissatisfaction and emotional dissatisfaction), economic factors (individual's economic base, financial problems) and media factors (weakening of Iranian values, production of new needs by the media) play a significant role in the attitude of couples to extramarital relations.

Keywords: *Marriage, betrayal, extramarital affairs, emotional infidelity, emotional failure*

^۱Master's degree in General Psychology, Tehran Payam Noor University, Pakdasht Branch, Tehran, Iran